

KAHÁNEK

M A L O S V A T O Ň O V I C K Ý D I V A D E L N Í Z P R A V O D A J
vydáváný u příležitosti krajské přehlídky venkovských a zemědělských
divadelních souborů v Malých Svatoňovicích.

17.V.1989 - číslo 4.

Karel Čapek: Jak vzniká divadelní hra
(generální zkouška)

... "Pane režisére, máte jít nahoru."
... "Pane režisére, máte jít dolů."
... "Začínat," řekne režisér "opona dolů! Náповěda!
Inspicient !"

BEZ PRÁCE NEJSOU KOLÁČE.

Hra o jednom dějství se šťastným koncem.

Osoby: tazatel KAHÁNEK - dále jen K

tázaná: Hana HANUŠOVÁ vedoucí ZK ROH Dolu Z.Nejedlý, dále H,

tázaný: Jiří ORSÁK, ved.dramatického odboru ZK, dále O.

K: V záhlaví plakátku přehlídky venkovských divadelních souborů jsou uvedeni 3 organizátoři: Krajské kulturní středisko (KKS), Okresní kulturní středisko (OKS) a ZK ROH DZN v Malých Svatoňovicích. Jak si rozdělily povinnosti v organizaci přehlídky?

H: Přehlídce předcházela řada společných jednání. Z nich potom vyplynulo, že KKS doporučuje zařazení souborů do přehlídky, sestavuje porotu, zajišťuje a hradí dopravu a stravování souborů, zajišťuje ceny, diplomy pro hodnocené soubory, sestavuje programové přehledy (zelené knížky).

K: A jak se podílelo OKS na průběhu a přípravě?

H: Naše okresní středisko zajišťuje semináře pro vedoucí souborů, propagaci, plakáty, pozvánky a pod.

K: Takže na Závodní klub již vlastně nic nezbude?

H: Tak to je veliký omyl. ZK se svým dramatickým kroužkem musí zajistit vše, co kolem sebe vidíme, a musí denně bezchybně fungovat. Vedení klubu navazuje kontakty se všemi soubory, podle jejich přání zajišťuje stravování, případně i noclehy, stará se o technickou stránku (přípravenost jeviště a všech divadelních prostor), zajišťuje klidnou práci poroty, stará se o delegované hosty, musí požádat řadu členů o spolupráci při vítání hostujících souborů, při péči o jejich pohodlí a musí jim poskytovat veškeré informace, organizuje divácké hodnocení, sestavuje tiskovou komisi a vybavuje její středisko, zajišťuje vydávání tiskových informací a řadu dalších věcí.

K: Jak využije ZK výtěžku ze vstupného. Bude jej odvádět KKS nebo OKS?

H: Nikoliv. Ze vstupného budou hrazeny režijní náklady např.občerstvení pro hudbu, zakoupení cen pro diváckou soutěž, odměny za provádění mimoř. úklidových prací. Tedy příjmy z představení zůstanou zde.

K: Byly provedeny některé netradiční způsoby propagace soutěže?

H: Mohu vzpomenout jen jednoho za všechny další: skupina zdejších muzikantů (PSAM-profesionální sdružení amatérských muzikantů) jízdou na žebřině po okolních obcích zvala tamní obyvatele k návštěvě. Skupinu tvořili Péta Večeř, Míra Balcar a Kazimír Dřevecký. Koně si vypůjčili od Mikšů z Petrovic. Všechny dokázala ohlídat Marcela Orsáková.

K: Budou se podobné přehlídky konat i v dalších letech?

H: Budou a to každým rokem. Strídavě v Malých Svatoňovicích a v Tatrovici. Takže u nás zase za dva roky. Porota bude vždy nejlepší soubory vysílat na národní přehlídku ve Vysokém nad Jizerou, konané v podzimním období.

K: (obrací se na O): Proč se neúčastňujete po předloňském úspěchu soutěže v letošním roce?

O: Předloňské vystoupení našeho souboru na přehlídce v domácím prostředí bylo bezesporu úspěšné, a to hned z několika pohledů: jednak náš soubor byl pořadatelem prvního ročníku (odezva po ukončení přehlídky je známa), za druhé: vystoupením souboru s dramatisací Čapkových povídek Čtyři případy dra Mejzlika. Ocenění hereckého výkonu dramaturga Vladimíra Háka spolu s postoupením na národní přehlídku do Vysokého nad Jizerou, je taktéž známo. Výsledek tedy do značné míry zavazující a v historii divadelního souboru dosud nebývalý. Jestliže v letošním roce náš soubor nevystupuje, je tomu tak proto, abychom se mohli zhostit pořadatelské funkce se ctí, že chceme, aby každý ročník přehlídky v Malých Svatoňovicích přinesl vždy něco nového nejen po obsahové stránce, ale i po stránce organizační.

K: A dál?

O: Soubor má před sebou náročnou sezonu. Budeme se podílet na oslavách stého výročí narození Karla Čapka, na malé slavnosti 20.výročí vzniku pochodu krajem bratří Čapků, a dále se chceme zúčastnit okresní přehlídky tak, abychom splnili daný slib ve Vysokém nad Jizerou: .. "my se vrátíme...".

Pomineme-li všechny vyjmenované akce, musíme konstatovat, že se soubor potýká s celou řadou problémů - problém generační je jeden ze stěžejních. Věřím, že konání přehlídky v naší obci bude mít ten kladný, burcující a mobilizující vliv na členy našeho souboru a přivede do našich řad novou, mladou krev.

(tak a to je ten šťastný konec - zatím tady).

Z historie našeho divadelního souboru (pokračování):

V dalším desetiletí až do roku 1865 to byla celá řada her, které byly provozovány až do roku 1870, kdy na čas ustává činnost a jeviště, které se několikrát stěhuje z místa na místo je zapůjčeno v roce 1871 do sousední Rtně v P., čímž byl dán podnět ke vzniku divadelních ochotníků ve zmíněném místě.

V roce 1874 se několik obětavců zasadilo o znovuvzkříšení divadla. Vybavení, dekorace, kostýmy byly opraveny a doplněny, na což bylo vypůjčeno z pokladny místních "hasičů" 105 zlatých.

Prvním představením byla hra PIVOVAR v SOJKOVĚ, které předcházela předehra: Vzkříšení divadla od Josefa Svobody, místního řídícího učitele. Byl to právě Josef Svoboda, který se zasloužil o renesanci divadla ve Svatoňovicích a který se stal prvním oficiálním ředitelem ochotnického divadla.

V následujících letech se hrálo nepřetržitě doma i pohostinsky v okolních vesnicích, avšak příjmy plynoucí z této činnosti byly pranepatrné, takže divadlo se drželo "nad vodou" jen díky obětavosti ochotníků.

Jako příklad uvádím, že provozování divadla "stálo" za jedno představení, 9 až 16 zlatých. A příjmy se pohybovaly od 5 zl. 20 kr. do 16 zlatých.

Stěhování divadla je zachyceno v následujícím popisu.

V roce 1852 bylo jeviště postaveno v panském hotelu (kamenné hospodě) a bylo zde do roku 1875, kdy se stěhuje do pozdějšího Holubova hostince (dnešní Žaltman), kde bylo až do roku 1879. Toho roku se stěhuje do hostince Fr. Pavla a znovu se vrací v r. 1882 do hostince Holubova, kde bylo až do roku 1901 a vrací se zpět na své původní místo do kamenné hospody, kde zůstalo až do dnešních dnů.

U příležitosti divadelní přehlídky v z p o m e ň m e

dlouholetého člena našeho ochotnického souboru,
vynikajícího režiséra a herce

J A N A K R Á S Y ,

který se již letošní přehlídky nedočkal a
zemřel v tomto roce v Trutnově.

Čest jeho památce!

Vedoucí divadelního souboru z Tato-
bit v rozhovoru prozradil motiv při-
jatého názvu souboru. Je to prý
zkratka názvu "malé amatérské je-
viště" - to za prvé a za druhé :
před třemi léty uplynulo 150 let
od úmrtí autora MĀJE K. H. Máchy a
uctění tohoto výročí rovněž při-
spělo k výběru názvu souboru.
Také zdůvodnění výběru herního té-
matu (hry V. K. Klicpery POTOPA
SVĚTA) je zcela lidské. Hledali hru,
která by jednak odpovídala herním
možnostem souboru, jednak by poba-
vila nejen aktéry, ale také obe-
censtvo.

PROGRAM DNES: Divadelní soubor
Klicpera KOSICE při JZD Humbur-
ky sehraje "DALSKABÁTY, HRÍŠNÁ
VES - ANEB ZAPOMENUTÝ ČERT."
Patroni: Zákl. škola a MNV Malé
Svatonovice.

PROGRAM V PÁTEK 19.5.1989:

Divadelní soubor OB Městečko
Trnávka sehraje hru G. Preissové:
"JEJÍ PASTORKYŇA". Patroni: Důl
Z. Nejedlý M. Svatonovice-Odolov
a JZD Svobodné Havlovice.

Marie Nýdrová, OKS Trutnov - d i v a d e l n í v y z n á n í :

Jaký je můj vztah k venkovským a zemědělským divadelním souborům?

Popřemýšlela jsem a poctivě se vyznávám z toho k čemu jsem dospě-
la. Jak všichni víme, právě na venkově vzniklo ochotnické divadlo a
dodnes tvoří nejpočetnější složku. Proč tomu tak je? Myslím si, že
právě sociální rozdíl mezi městem a venkovem je klíčem k pochopení.
Ve městě se lidé znají víceméně jenom povrchně, nebo dokonce jenom
"od vidění", a někdy ani to. Takže ochotník má eventuelně větší prostor
pro uplatnění na jevišti v dobrém i špatném slova smyslu. Hned to
vysvětlím: Může snadněji hrát role slavné či záporné v rozporu se svým
vlastním lidským profilem. Výsledek je potom úměrný nadání, zkušeo-
nosti a štěstí, t.j. úspěšný nebo přináší zklamání. Tím ovšem je se-
bere realizace trochu pochybná a diváci snadno zaujmou negativní stano-
visko vůči amatérskému divadlu v době masových medií jako je televize
a již i video.

venkově je ale situace docela jiná. Všichni se vzájemně dokonale a diváci se těší na představení proto, že uvidí Lojzu Strnada, Mařenku Hořejší at. atd., a Lojza, Mařenka, Pepík i Jarda hrají jenom za sebe. Jinak ani nemohou a nechtějí nic předstírat "na něco" si hrát.

A právě tento fakt je patrně tou čistou studánkou neopakovatelné poetiky venkovského divadla.

Proto když shrnu to své malé "bádání", konstatuji, že amatérské divadlo na venkově tvoří zdravé jádro našeho ochotnického divadla, a mohu jen litovat, že jsem neměla nikdy příležitost zahrát si s herci, z nichž prýští taková krásná člověčina.

Jak se divákům líbilo představení "POTOPA SVĚTA", které sehrál v úterý 16.května 1989 divadelní soubor MAJ z Tatobit:

ANKETY se zúčastnilo celkem :	184 osob	= 100,00 %
Představení se velmi líbilo :	106 osobám	= 57,8 %
Představení se líbilo :	74 osobám	= 40,2 %
Představení se nelíbilo :	4 osobám	= 2,0 %

Co napsal anonymní divák k vystoupení ochotníků z Tatobit!

Soubor dokázal, že hry V.K.Klicpery jsou pro diváky stále přitažlivé svým svérázným humorem. Líbil se mi originální úvod hry a vtipné představování jednotlivých osob. Výkon souboru působil vyrovnaným dojmem. Pěkné figurky vytvořili zejména představitelé písaře Lichotila (Petr Šťastný), učitele Žitobílka (Antonín Bíba), sedláka (Petr Pešek) a jeho ženy Dorotky (Lenka Lásková). Opravdu jsem se pobavil a odcházel jsem z představení spokojen a v dobré náladě.

Omluvení:

Redakce KAHANKU se tímto omlouvá členu poroty s.Lédlovi, že jeho příspěvek nebyl uveden v plné šíři. Nebyl to rozhodně úmyslný záměr.

Redakce.

KAHANEK, zpravodaj 3.ročníku KPVZDS. Vydává Org.štáb KP. Zodpovědný redaktor Jiří H o l u b . Evidováno odborem kultury ONV Trutnov pod číslem 4889 dne 12.května 1989.

CENA Kčs 1,--

Blána číslo: 9 - 12